



**הכנסת
ועדת האתיקה**

ירושלים, כ"ד בתשרי התש"ע
12 באוקטובר 2009

לכבוד
חברי הכנסת

חברי הכנסת הנכבדים,

**אתיקה וחופש הבטוי –
החלטות הועדה בעניין התבטאויות של חברי כנסת**

באחרונה נדרשה ועדת האתיקה לדון בשלוש תלונות שונות אשר עניינן התבטאויות של חברי הכנסת.

בשלושתן החליטה הועדה שלא לדון בנושא או לחילופין לדון ולא לנקוט סנקציה בגין ההתבטאות. זאת גם כאשר הדברים שנאמרו היו חמורים וקוממו את חברי הועדה או את מקצתם. השיקול המכריע היה אימוץ העיקרון המנחה בדבר אי-הצרתו של חופש הביטוי של חבר הכנסת, ונקיטת זהירות רבה ביותר בהגבלתו של חופש זה.

עם זאת החלטתי לאפשר לחברי ועדה אשר היו בדעת מיעוט לתת פומבי לעמדתם, כפי שתוכלו לראות בהחלטות המצורפות.

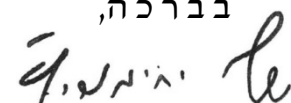
אציין כי ועדות האתיקה התחבטו בעבר שוב ושוב בסוגיית גבולות חופש הבטוי, בהכירן בכך שמדובר בסוגיה סבוכה, במיוחד כאשר מדובר בחופש הביטוי של חברי הכנסת. חברי הכנסת מביעים דעות המייצגות את קהל בוחריהם, בחסות הערך המגונן של חופש הבטוי.

ככלל הבדילה הועדה בעבר בין התבטאויות המכוונות לאדם ספציפי או למעשיו, ובמקרים אלה בחרה לעיתים להתערב, ובין התבטאויות, קשות וחריפות ככל שתהיינה, אשר מהוות ביטוי להשקפת עולמו/אמונתו של חבר הכנסת ושל הציבור שהוא מייצג.

הועדה מבקשת להבהיר כי גישתה המרחיבה בכל הנוגע לחופש הביטוי אינה פוטר את חברי הכנסת מהצורך לשמש בהתנהגותם דוגמא אישית, וכי היא שומרת לעצמה את הזכות לנקוט בעתיד סנקציות נגד חברי כנסת בעניין זה אם הדבר ידרש.

מצ"ב ההחלטות המפורטות בעניינם של חברי הכנסת חנין זועבי, אחמד טיבי ויעקב כ"ץ.

בברכה,


חה"כ שלי יחימוביץ'
יו"ר ועדת האתיקה



הכנסת ועדת האתיקה

ירושלים, י"א בתשרי התש"ע
29 בספטמבר 2009

לכבוד
חה"כ דני דנון
נכבדי,

הנדון: קובלנתך נגד חה"כ חנין זועבי מיום 4.5.09

ועדת האתיקה בישיבתה כ"ה באלול התשס"ט – 14.9.09, דנה בקובלנתך נגד חה"כ חנין זועבי והחליטה כי דבריה של חה"כ זועבי כפי שצוטטו בעיתון "הארץ":

"מה פתאום שאני אהיה נאמנה למדינה? זו מחשבה פשיסטית. המדינה צריכה להיות נאמנה לי. האם מדינה המגדירה את עצמה כמדינה יהודית או כבית לאומי ליהודים יכולה להיות נאמנה לי כפלסטינית? ודאי שלא", אינם חורגים מגדר חופש הביטוי.

בקובלנות מסוג זה החלטתי להתיר לחברי הוועדה הנמצאים בדעת מיעוט לפרסם את עמדתם, ולפיכך אני מביאה לידיעתך את עמדתו של חה"כ אריה אלדד, אשר סבר כי יש לקיים דיון בעניין התבטאותה של זועבי ולבקש את תגובתה, כיוון שאם הדברים נאמרו סבור חה"כ אלדד כי "חבר כנסת שהצהיר אמונים למדינת ישראל פוגע בכבוד הכנסת ומרוקן את הצהרתו מתוכן אם הוא מצהיר בתקשורת 'למה אני צריכה להיות נאמנה למדינת ישראל?' וכי הוא רואה בדברי חה"כ זועבי "משום עידוד של ציבור שלם שלא להיות נאמן למדינה."

לועדת האתיקה עקרון מנחה בדבר אי-הצרתו של חופש הביטוי של חבר הכנסת, והיא נוהרת מאוד בהגבלתו של חופש זה. לפיכך החליטה הוועדה כי אין מקום להמשך דיון בקובלנה.

בברכה,

חה"כ שלי יחימוביץ'
יו"ר ועדת האתיקה

העתק: חה"כ חנין זועבי



הכנסת ועדת האתיקה

ירושלים, י"א בתשרי התש"ע
29 בספטמבר 2009

לכבוד
עו"ד שימרית אלקלעי
ב"כ הפורום המשפטי למען א"י

שלום רב,

הנדון: קובלנתך נגד חה"כ אחמד טיבי
מיום 17.8.09

ועדת האתיקה, בישיבתה ביום כ"ה באלול התשס"ט (14 בספטמבר 2009) דנה בקובלנתך שבנדון ומצאה כי דבריו של חבר הכנסת אחמד טיבי אינם חורגים מגדר חופש הביטוי.

בקובלנות מסוג זה החלטתי להתיר לחברי הוועדה הנמצאים בדעת מיעוט לפרסם את עמדתם, ולפיכך אני מביאה לידיעתך את עמדתו של חה"כ אריה אלדד, אשר סבר כי "אף שהאמירה היא בגדר חופש הביטוי המקובל בכנסת – נודף ממנה ריח של גזענות, והביטוי "נקי ממתנחלים" מזכיר תקופות אפלות בהיסטוריה האנושית."

לוועדת האתיקה עקרון מנחה בדבר אי-הצרתו של חופש הביטוי של חבר הכנסת, והיא נוהרת מאוד בהגבלתו של חופש זה. לפיכך החליטה הוועדה כי אין מקום להמשך דיון בקובלנה.

בכבוד רב,

חה"כ שלי יחימוביץ'
יו"ר ועדת האתיקה

העתק: חה"כ אחמד טיבי



הכנסת ועדת האתיקה

ירושלים, י"א בתשרי התש"ע
29 בספטמבר 2009

לכבוד
חה"כ איתן כבל

נכבדי,

הנדון: קובלנתך נגד חה"כ יעקב כץ
מיום 24.8.09

ועדת האתיקה בישיבתה כ"ה באלול התשס"ט – 14.9.09, דנה בקובלנתך שבנדון והחליטה כי אין בדברי חה"כ כץ אמירות שיש בהם משום הפרה של כללי האתיקה.

לועדת האתיקה עקרון מנחה בדבר אי-הצרתו של חופש הביטוי של חבר הכנסת, והיא נוהרת מאוד בהגבלתו של חופש זה, ולפיכך מצאה הועדה לנכון לדחות את תלונתך.

בקובלנות מסוג זה החלטתי להתיר לחברי הועדה הנמצאים בדעת מיעוט לפרסם את עמדתם. הפעם אני נוטלת לעצמי את הזכות הזאת, ולהלן עמדתי.

אף אני סבורה שיש להימנע ככל האפשר מלנקוט סנקציות נגד חברי כנסת בשל התבטאויותיהם בכל הנוגע להשקפת עולמם, גם כאשר מדובר בהתבטאויות חמורות ביותר מכל קצוות הקשת הפוליטית. עם זאת אציין שדבריו של ח"כ כ"ץ להשקפתי הם בגדר ביזויו של ציבור גדול בישראל, וכי השוואת אורח חייה של הקהילה הלהטב"ית לפשע חמור כמו אינוס קטינה בת חמש היא בגדר בערות, ומהווה פגיעה קשה בציבור שומר חוק. הדברים ראויים לגינוי במיוחד כשהם מובאים בקונטקסט של ביצוע פשע שנאה נגד הקהילה.

בברכה,

חה"כ שלי יחמוביץ'
יו"ר ועדת האתיקה

העתק: חה"כ יעקב כץ